

Ljubljanski

Leposloven in znanstven list.

Štev. 2.

V Ljubljani, dne 1. svečana 1896.

Leto XVI.

Helena.

Zložil Ivan Savéjjev.

I.

Oj ta noč milobe polna!
Taka noč je bila takrat,
Ko je Romeo otožen
Stal pod oknom Julije.

A nocoj po beli cesti
Izprehajamo se trije:
Jaz na levi, on na desni,
In med nama Hélena.

Moj prijatelj se prikloni,
Da v oči ji vidi sladke,
Potle vzdihne togepolno
In šepeče ji zaljubljen:

»Gospodična Helena,
Glejte tam valove tihe,
Kak blešče se v mesečini!
Luna sveti se na dnu.

Ali ni svetla in krasna,
Kot visoko tam na nebu?
V srcu mojem slika Vaša
Sveti se takó ljubó.«

In nagnila se je k njemu
In molčala . . . a takrát
V srcu me je zbolelo,
In govoril sem otožen:

»Dà, kak tam v valovih svetlih
Sveti luna se vabljivo,

Kot bi čakala nestrpno
Zaročenca poznega.

Ah, kakó v valovih tihih
Sladko bi se tam sanjalo,
Tam bi srce pozabilo
Kar čutilo je nekdaj.*

Strahom me pogleda ona,
In vsi trije obmolčimo;
Luna sanja tam visoko,
Sanja tiho v dnu valóv.

2.

Nad menoj se prva zvezda
Jasno zableščala je,
Lahna sapica večerna
Vrh goré pihljala je.

Tam od vzhoda, od Ljubljane
Divna pesem se glasi,
Glasne godbe čarne glase
Da jih čujem, se mi zdi.

In v dvorani razsvetljeni
Káko je življenje to!
Moje tožno srce hoče
V čárobno vrvenje to.

Oj to šepetanje sladko,
Oj ta živi plam očes!
In objemljejo se roke
V šumni, strastipolni ples.

Kot bi rožico pomladno
Hladni sever bil objel,
Med svetlé vrsté Heléno
Njen plesalec je odvel.

Ah, kakó je čarokrasna,
Kot ni bila prej nikdar,
Ah, kakó v očeh njegovih
Vnemlje se ljubezni žar . . .

Noč objela je Ljubljano,
Godba obmolčala je,
Nad goró s krvavim žarom
Luna zasijala je.

3.

Da morem to, postavil bi
 Heleni grad krasan,
 Najlepši grad, kar jih je kdaj
 Obžaril solnčni dan.

Ponosni stebri mrámorni
 Kipijo do nebá,
 In streha se visoko tam
 Od zláta lesketá.

In ózri se z balkona dol
 Po svetu naokróg:
 Tam vrti najkrasnejših rož,
 Tam zélen, senčnat log.

Nešteto gostov se hladi
 Po logu na klopéh,
 Čuj! prav do grada sliši se
 Njihóv radóstni smeh.

Takó vesele nisem njé
 Še nikdar videl jaz;
 Kakó je srečen pógled njen,
 Kakó žarèč obráz . . .

V tem novem čaru skoro več
 Helene ne poznam;
 Pod temno lipo senčnato
 Sedim na klopi sam.

Uvela roža tam leži
 Na poti pred menó,
 Iz njene róke pala je,
 Ko šla je tod mimó.

4.

Na licu nobenem gorjá ni,
 Le meni je srce tesnó,
 Heleno v bleščeči dvorani
 Zaljubljeno išče okó.

Z lornjeto v prebeli ročici
 Med množico pestro sedi,
 V sočutju gorita ji lici,
 Ko zro ji na oder oči.

Visoko tam sredi azurja
 Zamišljena luna zre v noč,
 K nji žalostni spev trubačurja
 Odplava, sladkó vzdihujoč.

Ah, pesem o strasti kipeči,
 O vzdihih, o tajnih solzäh.
 Ah, pesem o čárobni sreči,
 O sladkih, odbeglih sanjäh.

Vzcvetèl je iz temnega groba
 Opojní romantike cvet,
 Srcá polasti se miloba,
 Kot sen iz pozabljenih let.

Kakó ti ljubezen ognjena
 V nedolžnih očeh plapolá —
 Ah, ti me razumeš, Helena?
 Ti čuješ te prošnje srcá? . . .

Postoj še! O kje v tem vrvenju
 Romantični sen je ostál?
 Prijatelji, tu smo v življenju,
 Applaudite — zástor je päl!

5.

Nebó gorí od zvezd nešteti,
 Z goré pihljá zefír lehäh,
 Neznano hrepenenje diha
 Ta rosni mrak.

Na jasnem nebu sanja luna,
 Pod nebom sanja tihi svet,
 Ta bajni večer jaz bi sanjal
 Pač tisoč let.

Kakó čarobno v mesečini
 Obráz se tvoj blešči nocój,
 Kot sladka bajka tajnopoln mi
 Pogléd je tvoj.

Pri meni ti v lepoti jasni,
 Krog naju ta večerni raj . . .
 Kakó je trepetalo srečno
 Srcé tedäj!

A to je bilo davno, davno,
 In ne povrne se nikdár,
 Jesén je; nad menój oblake
 Podi vihar.

Po cesti hodim sam, otožen . . .
 Ah, ali je to sen samo?
 Helena! Ali ne pozna me
 In gre mimó.

bilo niti z daleka uganilo njegovega dušnega položaja. Dekle, živeče v samih sanjah, sodi po sladkih besedah in iskrenih pogledih o nag-njenju drugih do nje. Vse drugače pa žena. Iz bliska nemirne zenice, iz nejasne, pretrgane, negotove besede ugane ona tajnosti, ki se vrše v globini srca, o katerem sluti, da je njej naklonjeno.

Takšne so bile razmere v prijazni Vidmarjevi poletni hiši na holmu štirinajst dni potem, ko so se bili tjakaj preselili naši znanci iz mesta.

(Dalje prihodnjč.)

Helena.

Zložil Ivan Savéjjev.

6.

Kot začarane stoje
Hiše črne in grozeče;
Tožno véasih iz megle
Luč samotna zatrepče.

Kam me vodi temna pot?
O, da bi imel peruti,
Daleč, daleč, le odtod,
Tja, kjer srce več ne čuti

Glej, visoko v megli tam,
Tam so okna razvetljena;
Ah, to je Helenin hram,
In pri oknu je Helena.

V tiho noč, v temno nebo
Zro očesca ji sanjava;
Bog ve, kod sedaj lahnó
Dušica ji srečna plava.

Ali ji prihodnje dni
Slikajo vesele sanje?
Ali si nazaj želi
Spet večere nekedanje?

Ah, zakrit je prejšnji čas
V njeni duši sanjajoči
In pozabljen, kakor jaz
Pod nje oknom v mrtvi noči.

7.

Večerni mrak svoj črni plašč
Razgrinja naokoli,
V skrivnostnem miru množica
Po temni cerkvi moli.

A v mojem srcu ni miru,
Kako bi mogel biti?
Strasti mogočno morje kdo
Bi znal upokojiti?

Ne gleda mi v oltar oko,
Temno je na oltarji;
Oči so njene zarji dve,
Nebeško lepi zarji.

V teh neizpolnjenih željah
Pretežko je živeti;
Četudi ti ne ljubiš me,
Jaz nočem več trpeti.

Objamem in poljubim te,	V trepetajočih lučicah
Da v mehkih rokah tvojih	Oltar tedaj zasíje,
Ugasne ta pekoča strast,	In órgelj veličastni glas
Ta ogenj v prsih mojih . . . ⁶	Po cerkvi se razlíje.

In zdi se mi, kot da bi pel:

»Klečite in molite,
Četudi srce brani se,
Molite in trpite . . .⁶

8.

• Oh, Amor, kaj sem ti storil, Da me sovražiš tako? O sladkem, sanjavem večeru Zakaj si pokazal mi njo?	Sočutno tedaj nasmehlja se Mogočni krilati car: • O, da bi to vedel, verjemi, Ne streljal bi na-te nikdar.
Zakaj najostrejšo puščico Izbral si za moje srcé, Da tečejo solze iz njega, Krvave, pekoče solzé?	Zdravilo je čisto domače In tudi preveč ne boli; Potrpi, če morda priteče S puščico par kapljic krvi.◀
Kaj ni še izteklo zadosti Iz srca krvavih solzá? Oj, Amor, ozdravi mi rano Če še se ozdraviti da!◀	Pred mano brezkončna praznota, Tišina, temà naokrog, Za mano pa v solčni svetlobi Smehlja se veseli bog.

»Postoj še trenotek, oj Amor! . . .
Še eno, le eno željó:
Nazaj jo zabodi puščico
Globoko v to srce bolnó!◀

9.

Oh kako je noč strahotna, Ni ne zvezd, ne lune jasne; Oh kako je srce tožno, Ni ne sreče, ne tolažbe . . . Da razjasniš mojo dušo, Pridi, duh, iz svetle čaše; Da pozabim te, Helena, Pijem zdaj na tvoje zdravje. Dneva ni brez solčne luči, In naj tudi zvezde zlate Lepše kakor kdaj gorijo; Sreče ni brez tebe za-me, Ni brez tebe je, Helena. Ah, jaz čutim, ko zrem na-te,	Da ljubiti me ne moreš; A povej, kako bi rasle Rože brez svetlobe solčne? A povej, kako brez nade Moglo bi srce živeti? . . . Da ne vidim te nikdar več, Da pozabim te, Helena, Pijem zdaj na tvoje zdravje. A na tla mi pade čaša . . . O povej, kako bi rasle Rože brez svetlobe solčne? O povej, kako brez nade Moglo bi srce živeti?
---	--

